

NAZIV PREDMETA		OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE					
Kod	SKS041	Godina studija	3.				
Nositelj/i predmeta	dr.sc. Zlatko Jankoski, prof. v. š. u t. z.	Bodovna vrijednost (ECTS)	6				
Suradnici	/	Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T	
			30	15	15		
Status predmeta	Izborni	Postotak primjene e-učenja	5 %				
OPIS PREDMETA							
Ciljevi predmeta	<ul style="list-style-type: none"> - proučavanje i razumijevanje temeljnih značajki obnovljivih izvora energije i tehnologija za njihovu primjenu, - rješavanje i analiza praktičnih primjera raznih sustava koji koriste obnovljive izvore energije. 						
Uvjeti za upis predmeta i ulazne kompetencije potrebne za predmet	Nema						
Očekivani ishodi učenja na razini predmeta (4-10 ishoda učenja)	<p>Nakon uspješno položenog predmeta studenti će moći:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. interpretirati temeljne karakteristike, te prednosti i mane pojedinih obnovljivih izvora energije 2. opisati temeljne značajke pojedinih tehnologija primjene obnovljivih izvora energije, 3. imenovati i opisati osnovne elemente sustava za primjenu obnovljivih izvora energije, 4. izvesti tehničko-ekonomsku analizu energetskog potencijala pojedinih obnovljivih izvora energije, 5. objasniti i povezati međusobnu ovisnost radnih parametara sustava za primjenu obnovljivih izvora energije, 6. primijeniti inženjerski pristup pri rješavanju problema korištenja obnovljivih izvora energije. 						
Sadržaj predmeta detaljno razrađen prema satnici nastave	Tjedan	Sati	Oblik nastave	Tema			
	1.	2	Predavanja	Energija. Okoliš. Proizvodnja i potrošnja raznih oblika energije. Proizvodnja ugljičnog dioksida. Obnovljivi izvori energije - pregled, tehnologije, statistike. Nove tehnologije.			
		1	Vježbe	Uvod - međunarodni sustav jedinica (SI). Energija, rad i snaga - definicije, podjele, mjerne jedinice, proračun, primjeri.			
		1	Seminari	Definiranje projektnih zadataka u svrhu izrade seminarskih radova.			
	2.	2	Predavanja	Osnovne značajke sunčeve energije. Primjena sunčeve energije. Pretvorba sunčeve energije. Solarni toplinski pretvornici - princip rada, osnovni dijelovi, karakteristike, primjena, primjeri iz prakse. Ekonomske značajke. Trendovi upotrebe solarnih toplinskih pretvornika.			
		1	Vježbe	Primjer proračuna sustava solarnog toplinskog pretvornika.			
		1	Seminari	Definiranje ulaznih podataka za proračun. Priprema podloga za proračun.			

	3.	2	Predavanja	Pretvorba sunčeve energije. Solarni fotonaponski pretvornici - princip rada, osnovni dijelovi, karakteristike, primjena, primjeri iz prakse. Ekonomske značajke. Trendovi upotrebe solarnih fotonaponskih pretvornika.
		1	Vježbe	Primjer proračuna sustava solarnog fotonaponskog pretvornika.
		1	Seminari	Definiranje ulaznih podataka za proračun. Priprema podloga za proračun.
	4.	2	Predavanja	Osnovne značajke energije vjetra. Primjena energije vjetra. Pretvorba energije vjetra. Pogonske karakteristike vjetroagregata.
		1	Vježbe	Brzina vjetra. Energija vjetra. Snaga vjetra. Utjecaj gustoće i brzine zraka. Utjecaj hrapavosti površine. Teoretski iskoristiva snaga vjetra.
		1	Seminari	Izrada pripadajućih proračuna. Analiza problema.
	5.	2	Predavanja	Vjetroagregati - podjele, osnovni dijelovi. Vjetroelektrane. Ekonomske značajke. Trendovi upotrebe energije vjetra.
		1	Vježbe	Weibull-ova razdioba. Proračun proizvedene električne energije iz vjetra.
		1	Seminari	Izrada pripadajućih proračuna. Analiza problema.
	6.	2	Predavanja	Osnovne značajke vodenih tokova. Raspoloživa energija vodenih tokova. Pretvorba energije vodenih tokova. Hidroelektrane - podjele, osnovni dijelovi.
		1	Vježbe	Određivanje raspoloživog pada. Određivanje raspoloživog protoka. Proračun raspoložive energije i snage vodenog toka, izlazne snage turbine, izlazne električne snage. Odabir nazivnog protoka turbine. Izbor turbine.
		1	Seminari	Izrada pripadajućih proračuna. Analiza problema.
	7.	2	Predavanja	Male hidroelektrane. Hidroelektrane posebne izvedbe. Ekonomske značajke. Trendovi upotrebe energije vodenih tokova.
		1	Vježbe	Neto snaga male hidroelektrane. Izračun očekivane godišnje proizvodnje električne energije. Proračun izlazne snage hidroelektrana posebne izvedbe.
		1	Seminari	Izrada pripadajućih proračuna. Analiza problema.
	8.	2	Predavanja	Osnovne značajke vodika. Tehnologije proizvodnje vodika. Gorivni članci - princip rada, podjela, osnovni dijelovi, karakteristike. Primjena vodika i gorivnih članaka. Ekonomske značajke. Trendovi upotrebe vodika.
		1	Vježbe	Usporedba energetske vrijednosti vodika i konvencionalnih goriva. Primjeri korištenja vodika i gorivnih članaka.

		1	Seminari	Dimenzioniranje sustava obnovljivih izvora energije.
	9.	2	Predavanja	Osnovne značajke i podjela biomase. Svojstva biomase. Pretvorba energije biomase. Primjena biomase.
		1	Vježbe	Ogrjevna moć biomase. Usporedba s ostalim gorivima. Utjecaj sadržaja vlage i pepela.
		1	Seminari	Dimenzioniranje sustava obnovljivih izvora energije.
	10.	2	Predavanja	Tehnologije za iskorištavanje energije biomase. Ekonomske značajke. Trendovi upotrebe energije biomase.
		1	Vježbe	Proračun cijene energije proizvedene iz biomase. Primjeri elektrana/energana na biomasu.
		1	Seminari	Primjena pojednostavljene ekonomske analiza isplativosti sustava obnovljivih izvora energije.
	11.	2	Predavanja	Općenito o energiji iz okoliša. Geotermalna energija - pojavni oblici, primjena. Geotermalne elektrane.
		1	Vježbe	Primjer proračuna geotermalne dizalice topline.
		1	Seminari	Izrada seminarских radova. Diskusija.
	12.	2	Predavanja	Dizalice topline - princip rada, osnovni elementi, karakteristike, podjela. Ekonomske značajke. Trendovi upotrebe energije iz okoliša.
		1	Vježbe	Primjer proračuna geotermalne dizalice topline. Usporedba cijene energije.
		1	Seminari	Izrada seminarских radova. Diskusija.
	13.	2	Predavanja	Financijski modeli. Zakonodavni okvir. Administrativne procedure za obnovljive izvore energije. Mogućnosti financiranja projekata obnovljivih izvora energije. Nacionalni i internacionalni okviri.
		1	Vježbe	Primjeri s područja Europske unije i Republike Hrvatske.
1		Seminari	Izrada seminarских radova. Diskusija.	
14.	2	Predavanja	Stručni izlet/posjet – tematski povezan s izvedbenim planom rada kolegija. ili Predavanje gosta predavača/stručnjaka iz gospodarstva.	
	1	Vježbe	Stručni izlet/posjet – tematski povezan s izvedbenim planom rada kolegija. ili Predavanje gosta predavača/stručnjaka iz gospodarstva.	
	1	Seminari	Izrada seminarских radova. Diskusija.	
15.	2	Predavanja	Diskusija. Budući trendovi. Za i protiv obnovljivih izvora energije. Nove tehnologije i materijali. Uloga obnovljivih izvora energije.	

		1	Vježbe	Primjeri projekata obnovljivih izvora energije.			
		1	Seminari	Predaja seminarskih radova. Inicijalni pregled. Diskusija.			
Vrste izvođenja nastave:	☒ predavanja ☒ seminari i radionice ☒ vježbe ☐ <i>on line</i> u cijelosti ☐ mješovito e-učenje ☐ terenska nastava			☒ samostalni zadaci ☐ multimedija ☒ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ (ostalo upisati)			
Obveze studenata	<ul style="list-style-type: none"> Nazočnost na predavanjima i auditornim vježbama u iznosu od najmanje 70% predviđene satnice (za izvanredne studente obveza je 50% nazočnosti). Izrada dva seminarska rada. 						
Praćenje rada studenata (<i>upisati udio u ECTS bodovima za svaku aktivnost tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta</i>):	Pohađanje nastave	1,5	Istraživanje	0,5	Praktični rad	0,5	
	Eksperimentalni rad	/	Referat	/	Samostalno učenje	1	
	Esej	/	Seminarski rad	2	(Ostalo upisati)	/	
	Kolokviji	/	Usmeni ispit	0,5	(Ostalo upisati)	/	
	Pismeni ispit	/	Projekt	/	(Ostalo upisati)	/	
Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	KONTINUIRANO VREDNOVANJE						
	Pokazatelji kontinuirane provjere				Uspješnost A_i (%)	Udjel u ocjeni k_i (%)	
	<i>Nazočnost i aktivnost na nastavi (pred. + vježbe)</i>				70 - 100	60	
	<i>Nazočnost i aktivnosti na seminarskom radu</i>				70 - 100	40	
	ZAVRŠNA OCJENA						
	Pokazatelji provjere - završni ispit (prvi i drugi ispitni termin)				Uspješnost A_i (%)	Udjel u ocjeni k_i (%)	
	<i>Seminarski rad br. 1 (pisani)</i>				50 - 100	30	
	<i>Seminarski rad br. 2 (pisani)</i>				50 - 100	30	
	<i>Teorijski ispit (usmeni)</i>				50 - 100	30	
	<i>Nazočnost i aktivnost na nastavi (pred.+vjež.+sem.)</i>				70 - 100	10	
	Pokazatelji provjere - popravni ispit (treći i četvrti ispitni termin)				Uspješnost A_i (%)	Udjel u ocjeni k_i (%)	
	<i>Seminarski rad br. 1 (pisani)</i>				50 - 100	30	
	<i>Seminarski rad br. 2 (pisani)</i>				50 - 100	30	
	<i>Teorijski ispit (usmeni)</i>				50 - 100	30	
	<i>Nazočnost i aktivnost na nastavi (pred.+vjež.+sem.)</i>				70 - 100	10	

	<p>OCJENJIVANJE Ocjena se formira na temelju: nazočnosti na teorijskoj i praktičnoj nastavi, rezultata pozitivno ocjenjenih seminarskih radova, te pozitivno ocjenjenog teorijskog dijela ispita, a prema slijedećem izrazu:</p> <p>Ocjena(%) = $k_1 \cdot A_1 + k_2 \cdot A_2 + k_3 \cdot A_3 + k_4 \cdot A_4$</p> <ul style="list-style-type: none"> nazočnost na nastavi: $k_1 = 0,10$; $A_1 = 70 - 100 \%$, seminarski rad br. 1: $k_2 = 0,30$; $A_2 = 50 - 100 \%$, seminarski rad br. 2: $k_3 = 0,30$; $A_3 = 50 - 100 \%$, teorijski ispit: $k_4 = 0,30$; $A_4 = 50 - 100 \%$. <p>Napomena: $k_1 + k_2 + k_3 + k_4 = 1$</p>		
	ODNOS POLUČENOG USPJEHA I PRIPADNE OCJENE		
	Postotak	Kriterij	Ocjena
	od 50% do 61%	<i>zadovoljava minimalne kriterije</i>	dovoljan (2)
	od 62% do 74%	<i>prosječan uspjeh s primjetnim nedostatcima</i>	dobar (3)
	od 75% do 87%	<i>iznadprosječan uspjeh s ponekom greškom</i>	vrlo dobar (4)
od 88% do 100%	<i>izniman uspjeh</i>	izvrstan (5)	
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov	Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija
	Nastavni materijali s predavanja		Moodle sustav
	D. Šljivac, Z. Šimić: Obnovljivi izvori energije s osvrtom na gospodarenje, udžbenik, ETF Osijek, 2008		web
Dopunska literatura	<ol style="list-style-type: none"> B. Labudović: Obnovljivi izvori energije, Energetika marketing, Zagreb, 2002. Pilić-Rabadan, Lj.: Vodne turbine, pumpe i vjetroturbine, Sveučilište u Splitu, 1999. B. Labudović: Osnove primjene dizalica topline, Energetika marketing, Zagreb, 2009. B. Labudović: Osnove primjene solarnih toplinskih sustava, Energetika marketing, Zagreb, 2010. B. Labudović: Osnove primjene fotonaponskih sustava, Energetika marketing, Zagreb, 2011 Lj. Majdandžić: Solarni sustavi - Teorijske osnove, projektiranje, ugradnja i primjeri izvedenih projekata, Graphis d.o.o., Zagreb, 2010. B. Labudović: Osnove primjene biomase, Energetika marketing, Zagreb, 2012 G. Boyle: Renewable Energy: Power for a Sustainable Future, Oxford Press, 2012 C. Kitcher: A Practical Guide to Renewable Energy: Power Systems and their Installation, Routledge, 2011 		
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje	<ul style="list-style-type: none"> Evidencija pohađanja nastave i uspješnosti izvršenja ostalih obveza studenata (nastavnik). Ažuriranje detaljnih izvedbenih planova nastave - DIP (nastavnik). 		

utvrđenih ishoda učenja	<ul style="list-style-type: none"> - Nadzor izvođenja nastave (zamjenik pročelnika Odjela za nastavu, pročelnici odsjeka). - Kontinuirana provjera kvalitete svih parametara nastavnog procesa u skladu s Akcijskim planovima (pomoćnik pročelnika Odjela za kvalitetu). - Semestralno provođenje studentske ankete sukladno „Pravilniku o postupku studentskog vrednovanja nastavnog rada na sveučilištu u Splitu“ (UNIST, Centar za unaprjeđenje kvalitete).
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)	DIP-ovi predmeta nalaze se unutar sustava za podršku nastavi (MOODLE) i dostupni su studentima i nastavnicima Odjela. Skraćeni izvedbeni programi - IP (hrvatska i engleska inačica) su u cilju javnosti informiranja izravno dostupni na web stranicama Odjela.